

Økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestagers talepapir A1

Det talte ord gælder

Anledning: Fællessamråd ("nationalt semester") i FEU og FIU om Danmarks nationale reformprogram og konvergensprogram for 2014

Tid og sted: Den 10. 4. 2014 kl. 08:00-09:30, lokale 2-133

Indledning

Jeg vil redegøre for hovedindholdet af det nationale reformprogram og for sigtelinjerne i konvergensprogrammet for 2014. Men lad mig først sige et par ord om, hvor vi er i processen for det europæiske semester.

Det Europæiske Råd kom på sit topmøde i marts med generelle anbefalinger, som medlemslandene skal tage højde for i deres stabilitets- og konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer.

De generelle anbefalinger går på, at landene fortsat bør prioritere en vækstfremmende konsolidering, genskabelse af lånemulighederne for virksomheder, vækst og konkurrenceevne, ledighed og sociale konsekvenser af krisen samt modernisering af den offentlige sektor.

Det Europæiske Råd lagde vægt på, at landene gennemfører de aftalte forpligtelser, herunder følger op på de landespecifikke

anbefalinger fra 2013, på Kommissionens analyser af en række landes makroøkonomiske ubalancer og på henstillingerne under Stabilitets- og Vækstpagten.

De generelle anbefalinger og prioriteter går hånd i hånd med regeringens politik. Det synes jeg er fint afspejlet i vores nationale reformprogram.

Medlemslandene sidder i disse dage og færdiggør deres nye programmer, der skal afleveres til Kommissionen i april. Kommissionens vurdering af programmerne og udkast til udtalelser og landespecifikke anbefalinger for 2014 ventes præsenteret i starten af juni. Det vil først være på det tidspunkt, at vi har et overblik over landenes gennemførelse af de landespecifikke anbefalinger fra sidste år. Det vil jeg komme tilbage til på vores samråd i juni.

Det nationale reformprogram og EU-anbefalingerne

Det danske nationale reformprogram er en redegørelse for regeringens reformdagsorden.

Programmet følger op på de landespecifikke anbefalinger, men også EU2020-strategien og den øvrige reformdagsorden. Jeg vil her særligt fokusere på anbefalingerne.

Danmark fik i forbindelse med det europæiske semester 2013 tre anbefalinger.

Den første anbefaling handler om at fastholde den finanspolitiske strategi og leve op til henstillingen samt det mellemfristede mål om en strukturel saldo tæt på balance.

Den anden anbefaling drejer sig om at forbedre mulighederne for beskæftigelse for personer på kanten af arbejdsmarkedet. Den handler også om at forbedre kvaliteten af erhvervsuddannelserne, gennemføre reformerne af folkeskolen og forbedre effektiviteten i uddannelsessystemet.

Den tredje anbefaling lyder på at øge konkurrencen, særligt i servicesektoren.

Det er samlet set gode anbefalinger, som er helt i tråd med regeringens politiske dagsorden.

Angående **finanspolitikken** er der de senere år gennemført en række initiativer, så vi overholder EU-henstillingen og Budgetloven. For 2013 ser underskuddet ud til som forudsat at være bragt holdbart under 3 pct. af BNP og den strukturelle forbedring af de offentlige finanser skønnes at være på linje med henstillingens stramningskrav [på 1½ pct.]. Danmark vurderes også at efterleve sit mellemfristede mål på et strukturelt underskud, der ikke overstiger 0,5 pct. af BNP.

Det betyder bestemt ikke, at vi kan læne os tilbage. Der er stadig udfordringer for den økonomiske politik, og – som det også fremgår af Økonomisk Redegørelse fra december – er der udsigt til at vi tangerer underskudsgrænserne i år og næste år [strukturelt underskud på 0,5 pct. af BNP i 2014 og 0,4 pct. i 2015; faktisk underskud på 1,2 pct. af BNP i 2014 og 2,9 pct. i 2015].

Jeg vil komme nærmere ind på de finanspolitiske udfordringer, når jeg senere kort kommer ind på Danmarks konvergensprogram.

Vi er også kommet langt med at styrke **mulighederne for beskæftigelse** for personer på kanten af arbejdsmarkedet. Det drejer sig om især reformen af førtidspension og fleksjobordningen, kontanthjælpsreformen, samt aftalen om sygedagpengereformen fra december 2013.

Derudover vil vi på baggrund af Carsten Koch udvalgets arbejdesnart komme med et udspil til en reform af beskæftigelsesindsatsen.

På uddannelsesområdet har vi i februar 2014 indgået en bred politisk aftale om erhvervsuddannelserne. Aftalen vil give de unge en erhvervsuddannelse af høj kvalitet og gode muligheder for at videreudanne sig, og dermed sikre at flere unge tager en erhvervsuddannelse.

Dertil kommer folkeskolereformen, som bliver implementeret fra skoleåret 2014/2015.

Reformen af SU-systemet og rammerne for studie gennemførelse vil bidrage til at sikre et fortsat velfungerende og effektivt SU-system, samtidig med at der stilles krav til de studerende om hurtigere studie gennemførelse.

Endeligt har vinetop fået den første rapport fra det udvalg, der skal se på, hvordan kvalitet, relevans og sammenhæng kan styrkes i de videregående uddannelser.

Med hensyn til den tredje anbefaling om **styrket konkurrence**, så er det noget, som både EU-Kommissionen og regeringen har stor fokus på. Produktivitetskommissionen har som bekendt også udpeget svag konkurrence som en særlig udfordring. Vi vil i den

kommende tid følge op på Produktivitetskommissionens anbefalinger.

Der er allerede i de senere år iværksat en række tiltag som opfølgning på vores konkurrencepolitiske udspil. Det gælder bl.a. skærpede sanktioner for at overtræde konkurrenceloven, en lov om fremme af konkurrence på elmarkedet, forenkling af reglerne for levering af hjemmehjælp og ændringen af udbudsreglerne for at sikre et mere effektivt klagesystem på udbudsområdet.

Danmark modtog ikke en anbefaling angående **den finansielle stabilitet** sidste år. Det er dog fortsat et højt prioriteret område for regeringen, og vi redegør derfor også for de initiativer, som er taget siden sidste år for at styrke den finansielle stabilitet og overvågning. Det drejer sig især om arbejdet for en styrket regulering af systemisk vigtige finansielle institutioner og arbejdet for at sikre en mere robust realkreditsektor.

Konvergensprogrammet

Sammen med reformprogrammet skal vi i april fremsende Danmarks konvergensprogram til EU-kommissionen.

Konvergensprogrammet redegør for de overordnede målsætninger i den økonomiske politik. Samtidig redegør programmet for den samfundsøkonomiske udvikling frem til 2020 – både med hensyn til væksten, beskæftigelsen og de offentlige finanser.

Der arbejdes fortsat på konvergensprogrammet, og jeg kan derfor ikke i dag redegøre nærmere for det konkrete indhold. Jeg kan dog kort redegøre for sigtelinjerne.

Med hensyn til **den aktuelle økonomiske situation** er udgangspunktet for konvergensprogrammet, at væksten gradvist vil tage til i styrke de kommende år, i takt med at der kommer mere fart på den internationale økonomi. Den vurdering deler vi med en række andre, fx Nationalbanken og EU-Kommissionen.

Væksten er vendt tilbage hos vores europæiske samhandelspartnere, og erhvervs- og forbrugertilliden er steget igennem længere tid. Internationale institutioner, som fx OECD og IMF, venter, at væksten vil tage til i styrke de kommende år både i Europa og i resten af verden.

Sidste sommer skete der herhjemme et stemningsskifte i erhvervs- og forbrugertilliden, og de seneste måneder har både forbrugernes og virksomhedernes syn på fremtiden stabiliseret sig på et relativt højt niveau.

Den økonomiske politik understøtter samtidig væksten. Finanspolitikken er fastlagt efter at sikre sunde offentlige finanser og bidrage til vækst og beskæftigelse inden for rammerne af budgetloven. Vi har blandt andet styrket virksomhedernes vækstvilkår med indfasningen af Vækstplan DK, og med finansloven for 2014 er der også fundet plads til at fremrykke nogle af lempelserne i Vækstplanen.

Men jeg vil også gerne understrege, at der ikke er udsigt til noget buldrende opsving. Og at der kan komme midlertidige tilbagefald, som vi tilsyneladende så i nationalregnskabstallene for 4. kvartal.

I de senere år har **Danmarks EU-henstilling** udgjort en særlig rammebetingelse for finanspolitikken. Hovedkravet i henstillingen

er, at det faktiske offentlige underskud er bragt holdbart under 3 pct. af BNP senest i 2013.

Vi har nu tal for det offentlige underskud i 2013. Det blev på knap 1 pct. af BNP. Vi forventer også, at underskuddet vil holde sig under grænsen på 3 pct. af BNP i år og næste år. I 2015 bortfalder de midlertidige indtægter fra den igangværende mulighed for omlægning af kapitalpensioner, og vi forventer at tangere 3 procentsgrænsen – i ØR fra december er skønnet som sagt 2,9 pct. af BNP.

EU-Kommissionen har i sin vinterprognose vurderet, at underskuddet i 2014 vil blive 1,3 pct. og stige til 2,7 pct. af BNP i 2015. Hvis vurderingen i kommissionens forårsrapport, som kommer til maj, bekræfter denne udvikling vil vi kunne få ophævet vores henstilling, men det er for tidligt at love noget med sikkerhed.

Konvergensprogrammet ventes at bekræfte, at det finanspolitiske råderum i 2015 er meget begrænset. Og at vi derfor skal være meget forsigtige.

Det er selvfølgelig fortsat en præmis for regeringens økonomiske politik, at Danmark skal overholde EU-henstillingen, og varigt holde underskuddet under 3 pct.-grænsen i Stabilitets- og Vækstpagten. Det vil være rammen for forslaget til finansloven for 2015, som vi fremlægger i august.

Vi har i de kommende år plads til en vis vækst i det offentlige forbrug samtidig med at vi fastholder den ansvarlige linje i den økonomiske politik.

Hovedsigtet er, at vi skal overholde vores mellemfristede mål om et strukturelt underskud på højst 0,5 pct. af BNP, og at vi skal have strukturel balance mellem indtægter og udgifter, når vi når frem til 2020. Den mellemfristede fremskrivning af dansk økonomi i konvergensprogrammet vil indeholde pejlemærker for denne udvikling.

De seneste skøn fra Økonomisk Redegørelse i december viser som nævnt, at vi ligger tæt på grænserne. Helt bevidst, fordi vi har ønsket at stimulere en stadig ret svag økonomi maksimalt indtil opsvinget bliver selv bærende. Men tallene understreger også, at vi er gået helt til grænsen.

Med hensyn til den videre proces vil regeringen nu færdiggøre programmerne og sende dem til de relevante fagudvalg i Folketinget og EU-Kommissionen på linje med den sædvanlige proces.